

طراحی جامع تدریس

Course Plan

عنوان درس: اصول و فنون مشاوره در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

تعداد واحد: ۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی

گروه فراگیر: دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

مدرس: دکتر مهدی مشکی (۵/۰+) و دکتر حسین روحانی (۵/۰) مسوؤل درس: دکتر مهدی مشکی

نیمسال: دوم ۱۴۰۴-۱۴۰۵ زمان: یکشنبه و دوشنبه ساعت کلاس: ۸ و ۱۴

هدف کلی درس: آشنایی با اصول، مبانی، روش ها و فنون مشاوره و کاربرد آن در فعالیتهای ارتقاء سلامت

شرح درس: این درس به منظور آشنا نمودن دانشجویان با عرصه مشاوره طرح ریزی شده است به نحوی که دانشجویان با بکارگیری نظریه ها، راهبردهای مشاوره ای و رعایت ملاحظات اخلاقی و قانونی بتوانند نسبت به آرایه مشاوره مؤثر توانمند گردند.

اهداف اختصاصی

در پایان این درس از دانشجویان انتظار می رود که:

۱. اهمیت و کلیات اصول و فنون مشاوره را شرح دهد.
۲. رویکردها و تئوری های مشاوره (نظریه روانکاوی/ شناختی، تئوری رفتاری، رویکرد انسانی، درمان جامع و یکپارچه) را توصیف کند.
۳. شرایط محیطی مشاوره کننده، اهمیت خودآگاهی در مشاوره، مهارت ها و شروع مشاوره و مدیریت مصاحبه را بیان نماید.
۴. حفظ و نگه داری رابطه؛ تکنیک های شروع، ادامه و پایان جلسه مشاوره (مدیریت مصاحبه) را توضیح دهد.
۵. علل ایجاد مقاومت و روش های مواجهه با مقاومت را تجزیه و تحلیل کند.
۶. مهارت های گوش دادن، سوال کردن و بازخورد دادن (سیمپاتی، آپاتی و امپاتی) را مطرح کند.
۷. مهارت های خلاصه کردن (probing and summarizing) و شیوه پایان دادن به جلسات مشاوره ای کوتاه مدت و بلند مدت و راه های پایان دادن به مصاحبه های مشاوره را شرح دهد.
۸. تکنیک های مشاوره فردی، چهره به چهره، تلفنی، مجازی و ایمیل، تکنیک های مشاوره گروهی را وصف نماید.
۹. اصول و فنون مشاوره و راهنمایی سلامت در گروه های جمعیتی از قبیل سالمندان، نوجوانان و جوانان، کودکان را مطرح و آرایه نماید.
۱۰. اصول و فنون مشاوره در شرایط خاص را مورد واکاوی قرار دهد.
۱۱. موازین اخلاقی و قانونی را در مشاوره بیان کند.
۱۲. اجرای مشاوره با روش ایفای نقش و ارزیابی فرایند آن را در کلاس تمرین کند.

۱۳. حداقل سه جلسه مشاوره فردی را مرتبط با نیاز ارتقاء سلامت در یکی از گروه های سالمند، نوجوان، کودک و گزارش نتایج آن در کلاس اجرا و مستندسازی و ارائه گزارش تحلیلی نماید.

۱۴. حداقل یک مشاوره گروهی در رابطه با نیاز ارتقاء سلامت در گروه های جمعیتی و گزارش نتایج آن در کلاس انجام شود.

روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی و تفکر انتقادی

الگوی تدریس: پیش سازمان دهنده

منابع مورد نیاز: تخته سفید، ماژیک، لب تاپ و دیتا پروژکتور

وظایف و تکالیف دانشجوی:

- ۱- دانشجویان بایستی به طور مرتب و منظم در جلسات درس مجازی حضور یابند.
- ۲- با آمادگی قبلی در مباحث درسی و آموزشی حضوری و مجازی مشارکت داشته باشند.
- ۳- شرکت دانشجوی در امتحان های میان ترم و پایان ترم الزامی است.
- ۴- دانشجویان در انتخاب و ارایه سمینارهای کلاسی مرتبط با درس آزاد هستند.
- ۵- دانشجویان باید در هر جلسه با مطالعه درس قبلی در کلاس حضور یافته و برای پرسش درسی آمادگی داشته باشند.
- ۶- دانشجویان باید حداقل سه جلسه مشاوره فردی مرتبط با نیاز ارتقاء سلامت در هر یک از گروه های سالمند، جوان و نوجوان به صورت ضبط شده (صوتی- تصویری) برگزار و نتایج آن را در کلاس گزارش و تحلیل نماید.

روش ارزشیابی دانشجوی

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
۱	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث درسی	٪۱۰	۲
۲	آزمون تکوینی (میان ترم)	٪۱۰	۲
۳	انجام تکالیف درسی، عملی و گزارش دهی	٪۵۰	۸
۴	آزمون پایانی	٪۳۰	۸
	جمع	٪۱۰۰	۲۰

(طراحی پیشگام تدریس)

جلسه	تاریخ	موضوع	اهداف جلسات
اول		ارزشیابی آغازین - برقراری ارتباط - تعیین اهداف	اطمینان از داشتن پیش نیازهای علمی و عملی - آزمون ورودی و پیش رفتاری - تبیین انتظارات
دوم		اهمیت و کلیات اصول و فنون مشاوره	۱- در پایان هر جلسه از فراگیر انتظار می رود که: ۲- اهمیت مشاوره را در آموزش ارتقاء سلامت توضیح دهد. ۳- با کلیات، اصول و فنون مشاوره آشنا شده و از آن در امر مشاوره بهره مند شود. روانشناسی را تعریف کند.
سوم		رویکردها و تئوری های مشاوره	۴- با نظریه های روانکاوی، رفتاری، شناختی و انسان گرایی آشنا شود. ۵- کلیات اصول و فنون این نظریه ها را در مشاوره بکار گیرد.
چهارم		آشنایی با شیوه مراجع محور و مراحل آن و ارایه فنون مصاحبه متمرکز بر شخص	۶- با مراحل مشاوره مراجع محوری و فنون مصاحبه متمرکز بر شخص آشنا شود و از آن در مشاوره بهره گیرد.
پنجم		ویژگی های مشاور، شرایط محیطی مشاوره و اهمیت خودآگاهی در مشاوره	۷- ویژگی های مشاور را توضیح دهد. ۸- با شرایط محیطی مشاوره آشنا شود. ۹- اهمیت خودآگاهی در مشاوره را توضیح دهد. ۱۰- به عنوان یک مشاور خودآگاهی را در جنبه های مختلف احساسی، شناختی در جریان مشاوره درک کرده و بکار گیرد.
ششم		مهارت ها و مراحل محوری اجرای مشاوره موفق مهارت های شروع مشاوره و مدیریت مصاحبه حفظ و نگهداری رابطه تکنیک های شروع، ادامه و اتمام جلسه مشاوره	۱۱- با مهارت های گوش دادن، سؤال کردن، خلاصه کردن و بازخورد دادن آشنا شده و آنها را در مشاوره بکار گیرد. ۱۲- با مراحل اجرای مشاوره و تکنیک های آن در شروع، ادامه و اتمام مشاوره آشنا شود و از آن ها در مشاوره استفاده کند.
هفتم		علل ایجاد مقاومت و روش های مواجهه با مقاومت	۱۳- علل ایجاد مقاومت مراجع را در مشاوره توضیح و تشخیص دهد. ۱۴- با روش های مواجهه با مقاومت آشنا شده و در جریان مشاوره از آن استفاده کند.
هشتم		اصول و فنون مشاوره گروهی و موازین اخلاقی و قانونی	۱۵- با اصول و فنون مشاوره و راهنمایی گروهی در جمعیت خاص مانند سالمندان، نوجوانان و جوانان، کودکان آشنا شده و از آن در عمل استفاده کند. ۱۶- با موازین اخلاقی و قانونی مشاوره آشنا شود و در مشاوره در نظر بگیرد.
نهم تا بیست و چهارم		شروع جلسات عملی، تمرینی، ارایه مشاوره و تکالیف دانشجو منطبق با اهداف درس به میزان ۲۴ ساعت	۱۷- اجرای مشاوره با روش های ایفای نقش و ارزیابی فرایند در کلاس درس. ۱۸- اجرا و مستند سازی و ارایه گزارش تحلیلی حداقل سه جلسه مشاوره فردی مرتبط با نیاز ارتقاء سلامت در یکی از گروهها (سالمند، نوجوان، کودک) و گزارش نتایج در کلاس. ۱۹- حداقل انجام یک مشاوره گروهی در رابطه با نیاز ارتقاء سلامت در گروه های جمعیتی و گزارش نتایج در کلاس.

جاسات به رنگ قرمز مربوط به تدریس آقای دکتر روحانی است.

منابع اصلی درس

- ۱- مانرو آن، مانی پاپ، اسمال جان. مشاوره مهارت های حل مسئله. ترجمه کمالی. تهران آخرین چاپ
- 2- Robert Bor, Sheila Gill, Riva Miller, Amanda Evans. Counselling in: A Handbook for Practitioners and Psychotherapy. Last edition.
- 3- Philip Bumard, Jocamplng. Conselling Skills for Health professionals. Springer. Last edition
- 4- Freshwater D, Counselling Skills for Nurses, Midwives and health visitors. Open University Press. Last edition.